08/07/2020

Γιατί μνημονεύεται το όνομα του Αγίου Προκοπίου στο μυστήριο του γάμου

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ο άγιος Προκόπιος παρουσιάζεται σύμφωνα με το όνομα του ως η ενσάρκωση της προκοπής, αλλά και ευχή για προκοπή. Γι' αυτό στην τελευταία ευχή του γάμου αναγιγνώσκεται «Ο Πατήρ, ο Υιός και το Άγιον Πνεύμα, η Παναγία Τριάς…παράσχοι υμίν…προκοπήν βίου και πίστεως…». Επί πλέον στην απόλυση του μυστηρίου μνημονεύεται το όνομα του Μεγαλομάρτυρος αγίου Προκοπίου. Μάλιστα, λέγεται με έναν εποπτικότερο και λαϊκότερο τρόπο, με την μνημόνευση της Προκοπής του αγίου, όπως είχε γράψει ο καθηγητής Ι.Μ. Φουντούλης στο βιβλίο του «Απαντήσεις εις Λειτουργικάς Απορίας», όπου αναφέρει σχετικά:

«Μας ξενίζει ίσως το λαϊκότροπο του πράγματος, αλλά η θεία λατρεία δεν είναι

αμέτοχη του λαϊκού αυτού στοιχείου. Δεν προορίζεται μόνον για τους λογίους, αλλά και για τον πολύ λαό του Θεού. Υπάρχει περιθώριο να το δουν οι λογιότεροι με περισσότερη συμπάθεια και κατανόηση.
Εξ άλλου η περίπτωση του αγίου Προκοπίου είναι ιδιάζουσα και και ιδιαίτερα εντυπωσιακή. Κατά το συναξάριο του, το όνομα «Προκόπιος» του ΄δωσε ο Κύριος κατά την εμφάνιση Του σ'αυτόν κατά την διάρκεια του μαρτυρίου του: «Ουκ έτι συ Νεανίας (αυτό ήταν το όνομα του μάρτυρος), αλλά Προκόπιος έτη φερωνύμος καλούμενος. Ίσχυε τοιγαρούν και ανδρίζου, προκόπτων γαρ προκόψεις…».

«Από τους ιερούς υμνογράφους εγκωμιάζεται ως «προκόπτων εν Θεώ» (δοξαστικό αίνων) ή «τη πίστει προκόπτων» (κοντάκιο-οίκος) ή «φερωνύμος προκόπτων» (εξαποστειλάριο). Στο πρώτο δε ιδιόμελο των στιχηρών των αίνων, χαρακτηριστικά συσχετίζεται προς την προκοπή των πιστών:»ως προκόπτων εν Θεώ, πάντας πρέσβευε, αθλοφόρε, προκόπτειν εν αυτή…εν θεαρέστοις οδοίς και θείαις πράξεσιν ευαρεστούντας αυτώ» Ειδικά, δηλαδή, στο να θεωρηθεί ο άγιος Προκόπιος ταυτόσημος με την προκοπή συντρέχουν όλοι οι ανωτέρω λόγοι: το όνομα του, το συναξάριο του, η λαϊκή ευσέβεια και η ιερή υμνογραφία…».